

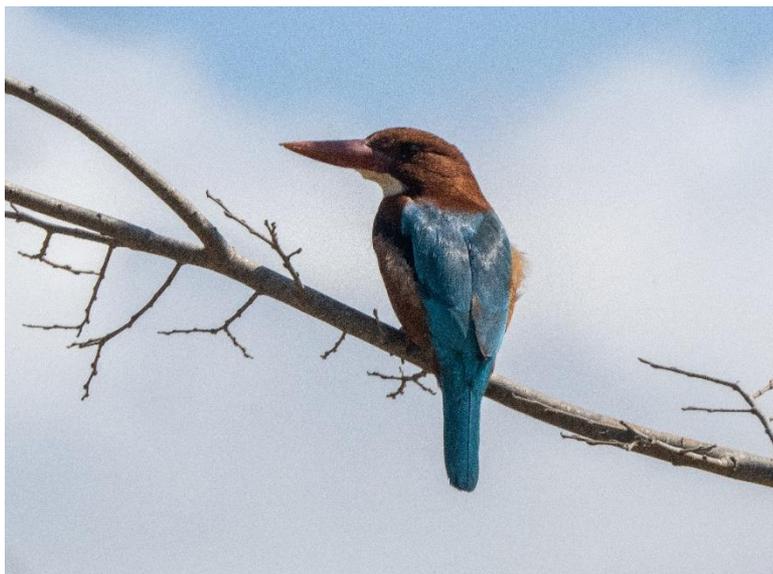
חיות בר ביישובים

חזירי בר חוצים את הכביש במעבר חציה (רפרנס לתצלום המפורסם של להקת הביטלס)
עיבוד תצלום: מעין ברעם

אילו בע"ח אתם רואים ביישוב שבו אתם גרים?

לפעמים זה נחמד:
שני שלדגים ברחצת בוקר
בגן ציבורי בתל-אביב

שלדג על ענף. צילום: יובל דקס

לפעמים זה יוצא משליטה:
חזירי בר מסתובבים ברחוב בחיפה

חיפה- שלט המתריע מפני חזירי בר. צילום: עיריית חיפה

צב מצוי

אנפת בקר

גירית

חזיר בר

דורבן מצוי

תן זהוב

יעל נובי

קיפוד מצוי

איורים: טוביה קורץ
באדיבות אגף הסברה, רשות הטבע והגנים

בעלי חיים זקוקים לסביבה טבעית

צילומים: יובל דקס

חיות בר בישובים – רשימה חלקית

מאזן אקולוגי –

מצב בו קיים איזון בין מינים (בע"ח וצמחים) במערכת האקולוגית.

כאשר המערכת

האקולוגית יוצאת

מאיזון, לדוגמה בכך

שמין אחד מתרבה

משמעותית יותר

מאחרים, יכולות להיות

לכך השלכות

קשות על שאר היצורים

המערכת

האקולוגית.

יעלים במצפה רמון

צילמה: אורית אנגלברג-ברעם

מינים מתפרצים הם צמחים ובע"ח מקומיים שמרחיבים את תפוצתם לאזורים בהם לא התקיימו בעבר. הם מסתגלים לסביבת האדם, יוצרים אוכלוסיות צפופות ומשבשים את המערכות האקולוגיות הטבעיות.

תן זהוב

צילם: ערן היימס, רשות הטבע והגנים

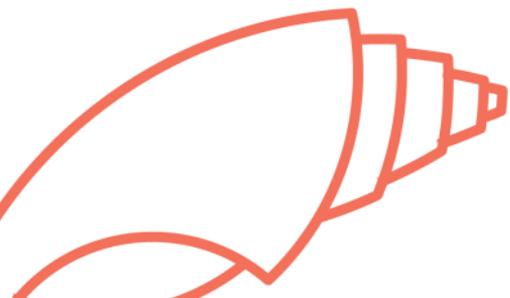

גירת מצויה ביקנעם

צילמה: חגית מרגולין, Ecologywise

השפעת כניסת חיות בר לישובים על בני-האדם

- סכנת פציעה לחיות הבר ולבני האדם
- נזק לתשתיות
- טריפת חתולים וכלבים
- חשש מהעברת מחלות כגון כלבת
- לכלוך (למשל: הפיכת פחים, הפרשות בעלי החיים)

גורמים לכניסת חיות בר לישובים

- היעדר ניקיון והיגיינה (= סניטציה / תברואה) כתוצאה מזריקת אשפה מחוץ לפחים, או אי-סגירת המכסים של הפחים.
- האכלה לא אחראית של חיות מחמד.
- צמצום בתי הגידול הטבעיים – מדינת ישראל הולכת ומצטופפת.
- האכלת חיות בר.

שועל אוכל מפח אשפה
צילום: עידו שקד, רשות הטבע והגנים

נתקלתם בחיית בר חולה או במצוקה?

דווחו לעירייה / למועצה המקומית

או למוקד רשות הטבע והגנים

בטלפון *3639

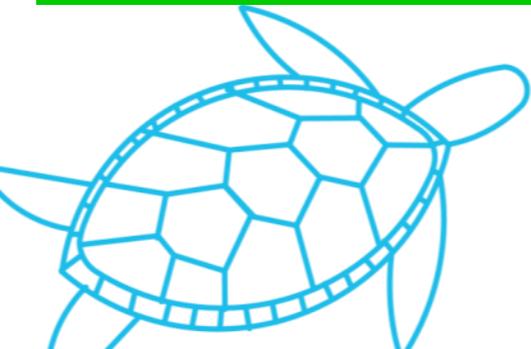
המוקד פעיל 24 שעות ביממה

מרפאה של עמותת
"למען חיות הבר"
צילום: אורית אנגלברג

קיפוד מצוי חולה בסקביאס
צילום: אורית אנגלברג

הסיפור העצוב של רותי הצבועה

הצבועה זכתה לפרסום כיוון שהייתה לסמל של חיית בר בעיר.

היו תושבים שרצו להגן עליה ומנגד, היו מי שחששו מפניה וקראו ללכוד אותה.

אך גם לאחר לכידתה והרחקתה מהעיר, היא חזרה למודיעין.

הצבועה "רותי" ממודיעין דרוסה למוות, יולי 2022
צילום: אור מילשטיין, רשות הטבע והגנים

[צפו בסרטון: פרידה מהצבועה שהסעירה את מודיעין](#)

איור 1. עקומת השינוי בגודל אוכלוסיית התנים כתלות בהיקף הטיפול בכל אחד מן הממשקים. כחול - ממשק דילול שמבטא את השינוי בגודל אוכלוסיית התנים הכללית כתלות בשיעור התנים שדוללו. אדום - ממשק הפחתת מזון זמין שמבטא את השינוי בגודל אוכלוסיית התנים כתלות בשיעור המזון הזמין שהוצא מהשטח. לפי Kapota 2014^[14].

הגרף מציג מודל מחשב, החוזה את מידת ההשפעה הצפויה על גודל אוכלוסיית התנים בשתי דרכי פעולה:

הקו הכחול הפחתה של פרטים (צ'ד).

הקו האדום הפחתה של משאבי מזון זמינים (אשפה).

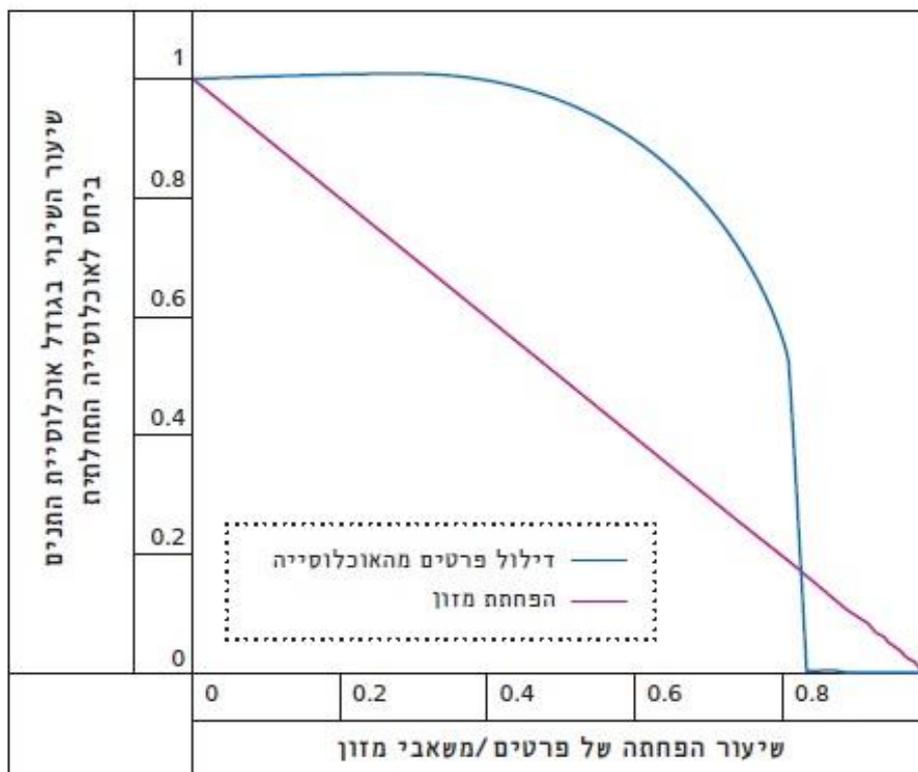
המסקנה: לאורך זמן ציד לא ישפיע על גודל האוכלוסייה. הפחתת מזון זמין תהיה יותר יעילה.

גודל אוכלוסיית התנים מושפע באופן ליניארי וישיר מסילוק מקורות מזון זמינים בשטח – מזבלות, פגרי עופות וכד'.

הכנסת

עפ"י החוק להגנת חיית הבר, אסור בישראל לפגוע בחיות בר: לא לצוד, לא להרעיל או לפגוע בדרך אחרת. אסור גם ללכוד אותן!

מהיום מיצי, תקבלי את האוכל שלך בתוך הבית

מאכילים את חיות הבית רק בתוך הבית

עוד מאמץ קטן... קטן...

מקפידים לשים את הזבל רק בתוך הפח

סוגרים חללים מתחת לבתים

מצטער חבריך, המסעדה סגורה

משתמשים בפחים יציבים שנסגרים היטב

משקים את הגינות בשעות הבוקר

סתמו את הפתחים... לא מצליח להכנס

גם דיאטה לא הייתה עוזרת במיקרה הזה

סתמים את החללים במסלעות

מגדרים את הישוב ומתקנים פריצת בנדר

מפנים ערמות של פסולת

מצמצמים כניסה של חיות בר ליישובים

חיות בר נכנסות ליישובים מפני שביישובים קל יותר להשיג מזון, מים ומקומות מחסה. אלא שקרבת חיות בר לאדם פוגעת בהן וגם בנו, ועלינו מוטלת האחריות להמעיט עד כמה שניתן את הגורמים המושכים אותן אלינו. לשם כך נדרש שיתוף פעולה של כולנו.

פתרונות – תנים בתל-אביב

תן בפארק הירקון
צילום: יובל דקס

עיינו בעלון ההסברה של העירייה – מה העירייה מבקשת מהתושבים?

סרטון של עיריית תל-אביב: הכירו את התנים של תל אביב

עכשיו תורכם!

מה אתם יכולים לעשות

כדי לשמור על חיות הבר ועלינו?

בואו נשמור על הניקיון!

בהתאם להמלצות שלמדתם ומצב בישוב שלכם -
תכננו שלט מושך ומעניין שיסביר לציבור את חשיבות הפעילות לצמצום מינים מתפרצים
או כתבו מכתב לעירייה / למועצה שמפרט את הפעולות שעליה לעשות.

נשמור על חיות הבר

עורבני עם בלוט בפיו. צילום: יובל דקס

חרדון. צילום: יובל דקס

דוכיפת. צילום: יובל דקס